

Ніби ми злодії

КУПИТИ

Виправдати можна будь-що, якщо зробити це достатньо поетично.

Олівер Маркс щойно вийшов з в'язниці, відсидівши там десять років за вбивство одного з найближчих своїх друзів. Убивство, якого він, можливо, і не скоював. Його зустрічає детектив Колборн, який і запроторив Олівера до тюрми. Він іде на пенсію, але перед тим хоче дізнатися, що ж насправді сталося десять років тому.

Ще вивчаючи Шекспіра в академії, Олівер зауважив: його талановиті однокурсники грають ті самі ролі що на сцені, що в житті — лиходій, герой, тиран, спокусниця, — а сам він зазвичай залишався другорядним персонажем чужої постановки. Але одного разу викладачі змушують студентів помінятися ролями, й ось уже добродушне суперництво перетворюється на потворні сутички, а сюжет театральних п'єс утілюється в життя.

Зрештою стається трагедія: одного із семи друзів знаходять мертвим. А перед іншими постає найскладніша акторська задача всього їхнього життя: переконати поліцію і себе самих у власній невинності.

*Тим багатьом химерним і неймовірним лицедіям,
яких мені поталанило називати своїми друзями
(Слово честі, це не про вас.)*

Дія перша

Пролог

Сиджу, прикутий кайданками до столу, і думаю:

«Якби не заборона,

Я про свою в'язницю розповів би

Таке, що і найлегше слово в тебе

Пошарпало б, як бороною, душу...»?

Охоронець стовбичить біля дверей, спостерігаючи за мною, наче очікує чогось.

Входить Джозеф Колборн. Він уже сивіє, йому майже п'ятдесят. Це так дивно — що кілька тижнів бачити, як він по-старішав, а він старішає отакот, що кілька тижнів, упродовж уже десяти років. Колборн сідає навпроти мене, схрещує руки на грудях і каже:

— Олівере...

— Джо...

— Чув, що слухання щодо умовно-дострокового звільнення пройшло на твою користь. Вітаю.

— Я б подякував, якби вирішив, що ви це всерйоз.

— Ти ж знаєш, я вважаю, що тобі тут не місце.

— Але це не означає, що ви вважаєте мене невинуватим.

— Ні. — Колборн зітхає, кидає погляд на годинник — той самий, який він носив, коли ми щойно познайомилися, — з таким виглядом, наче йому зі мною вже стало нудно.

— То чому ви тут? — питаю я. — Невже з тієї самої осоружної причини? Його брови перетворюються на пряму темну лінію.

— «Осоружної»... Хай йому грець! Просто «набридлої» сказати не можна?

— Ну, ви ж знаєте: можна забрати хлопа з театру...

Він хитає головою, роздратовано й потішено водночас.

— Ну й добре... — починаю я і роблю паузу.

— Що «ну й добре»?

— Шибениця — то добре. А кому добре? Тому, хто зробив погано, — озиваюся, сповнений рішучості заслужити його роздратування. — Нащо ви тут? Могли б уже й збагнути, що я нічого вам не розповім.

— Та власне... — каже він, — гадаю, цього разу я таки змушу тебе передумати.

Трохи виструнчуюся на своєму стільці.

— Це ж яким чином?

— Я йду з поліції. Продався, погодився на місце в приватній охоронній фірмі. Треба подбати про освіту моїх малих.

Якусь мить я просто витріщаюся на нього. Завжди уявляв, що Колборна радше доведеться приспати, наче старого лютого пса, ніж він зголоситься полишити крісло шефа поліції.

— І з якого доброго дива це раптом має мене переконати? — цікавлюся я.

— Усе, що ти розкажеш, залишиться виключно між нами.

— То нащо тоді мені взагалі щось розповідати?

Він знову зітхає, і зморшки на його обличчі глибшають.

— Олівере, мені відтепер начхати на все це — злочини, покарання... Хтось відбув свій термін — ну й добре, у нашій роботі навіть таке задоволення рідко випадає. Але я не хочу, розпрощавшись зі значком, змарнувати ще бозна-скільки часу на спроби розгадати, що ж насправді сталося тоді, десять років тому.

Спершу я нічого не кажу. Сама ідея нівроку, але віри я не йму. Роззираюся на похмурі стіни зі шлакоблоку, на крихітні чорні камери, що блимають на мене з кожного кута, на охоронця, що випнув нижню щелепу...

Заплющуюся, глибоко вдихаю і уявляю собі свіжість весняного Іллінойсу. Як воно буде — вийти на волю, коли третину власного життя ти скнів у затхлій в'язничній камері?

Видихаю, розплющую очі. Колборн пильно за мною спостерігає.

— Не знаю, — кажу я. — Я все одно вийду звідси. І не хочу наражатися на ризик знову опинитися за ґратами. Може, краще не будити лихо...

Він нервово тарабанить пальцями по столу.

— А скажи-но мені... — каже Колборн. — Чи траплялося тобі отак-от лежати в камері й витріщатися в стелю, намагаючись зрозуміти, як ти взагалі тут опинився? Ще й заснути не вдається, тому що постійно прокручуєш у голові той самий день?

— У мене так щоночі, — відповідаю без тіні іронії. — Але є одна відмінність, Джо. Для вас це був усього один день, а потім усе пішло як зазвичай. А для нас це був день, за яким потягнулися всі ті наступні дні... — я подаюся вперед, зіпершись на лікті, так що моє обличчя опиняється лише за кілька сантиметрів від його, і тепер, навіть коли я стишую голос, Колборн усе одно чує кожне моє слово. — Мабуть, воно вас живцем жере — те, що ви так і не дізналися. Так і не дізналися хто, так і не дізналися як, так і не дізналися чому. Але ж ви і його не знали...

На обличчі в Колборна тепер дивний, якийсь хворобливий вираз — наче я раптом перетворився на невимовно огидне й моторошне чудовисько.

— Ти весь цей час зберігав свої таємниці, — каже він. — Від такого й збожеволіти можна. Нащо тобі це?

— Бо я так хотів.

— Що, і досі хочеш?

Серце моє важко сіпається в грудях. Так, таємниці важчі за свинець.

Відкидаюся на спинку стільця. Охоронець байдужо спостерігає за нами, наче ми — двоє незнайомців, що теревенять іноземною мовою, і наша розмова далека й неважлива. Я думаю про інших. Тих, що колись були нами. Ми робили паскудні речі, але так було треба... чи то принаймні тоді так здавалося. Зараз, багато років по тому, я вже цього не певен, але не знаю, чи зможу все це пояснити Колборнові, чи вдасться мені розтлумачити йому всі перипетії і той фінальний ексод? Вдивляюся в його відкрите спокійне обличчя, у сірі очі — тепер у павутинні зморщок, але такі ж чисті та яскраві, як завжди.

— Гаразд, — кажу я. — Я розповім. Але мусите дещо затишити.

Колборн сидить незрушно.

— Я тебе слухаю.

— По-перше, розповім я вам усе лише після того, як звідси вийду. По-друге, моя розповідь не матиме жодних наслідків ані для мене, ані для

когось іншого — двічі за один і той самий злочин до відповідальності не притягують. І нарешті, це аж ніяк не спроба перепросити.

Я чекаю бодай на якусь відповідь, на кивок чи репліку, але він просто дивиться на мене, мовчазний і незрушний, як сфінкс.

— То що, Джо? — питаю я. — Згодні?

Мене обдаровують короткою зимною посмішкою.

— Мабуть, що так.

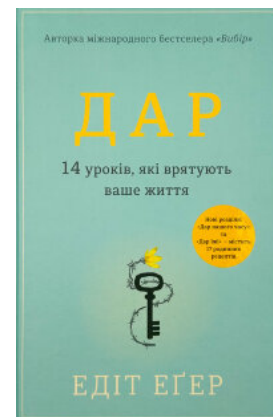
Рекомендована література

Емоційний інтелект

Тією горою є ви. Як перетворити самосаботаж на самовдосконалення

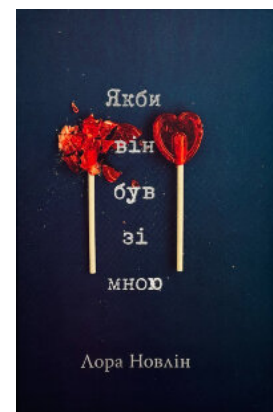
Дар. 14 уроків, які врятовують ваше життя (видання третє, доповнене)

Позбудься звички бути собою. Зміни власне мислення

Пасажир №23

Якби він був зі мною

Перейти до категорії
Трилер

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ